

Nota de Fundamentare

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Deciziile luate la nivelul Guvernului de prelungire a aplicării unora dintre măsurile de protecție, cu caracter temporar, incluse în *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare, din cauza situației existente la nivel național și internațional din cauza nivelului încă ridicat al prețului energiei electrice și gazelor naturale, datorat, în principal, contextului geopolitic actual din ce în ce mai complicat.

Motivul deciziilor guvernamentale este legat de necesitatea de a pregăti o perioadă de tranziție către piețele liberalizate de energie electrică și gaze naturale, astfel încât să nu se producă o destabilizare la nivelul participanților la piață, precum și de a asigura, înainte de liberalizare, o perioadă de pregătire a măsurilor de sprijin care se vor acorda punctual consumatorilor afectați de sărăcia energetică.

2.2 Descrierea situației actuale

La data de 31 martie 2025 încetează aplicabilitatea măsurilor de sprijin, cu caracter temporar, stabilite de Guvern prin intermediul *Ordonanței de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare.

Actualul context geopolitic a devenit, în ultima perioadă din ce în ce mai complicat în urma continuării războiului din Ucraina și a deciziei Ucrainei de a întrerupe tranzitul de gaze din Federația Rusă pe teritoriul său. Toate aceste elemente au avut impact asupra prețurilor gazelor naturale la nivel internațional, care manifestă un trend crescător, efect care, evident, s-a resimțit și la nivelul țării noastre. Prețurile pe burse au crescut semnificativ pentru gaz la începutul acestui an față de aceeași perioadă a anului trecut. Este cunoscut faptul că prețul gazului natural are un impact major în formarea prețului la energie electrică, prin principiul prețului marginal.

Un alt element cu impact evident asupra prețurilor la gaze naturale și energie electrică, la nivel național, a fost perioada de iarnă care, spre deosebire de ultimii ani, a fost una cu temperaturi mult mai scăzute, ceea ce a solicitat o creștere importantă a consumului de resurse energetice, în vederea asigurării încălzirii și a producerii de energie electrică, pentru care, de asemenea, s-a înregistrat o cerere crescută. Această situație a condus la golirea accelerată a depozitelor de gaze, atât pe plan intern, dar și la nivel european, ceea ce va conduce la un efort sporit pentru refacerea stocurilor de gaze naturale necesare sezonului de iarnă 2025-2026.

Dat fiind sprijinul pe care România îl acordă constant Republicii Moldova pentru asigurarea necesarului de gaze naturale și energie electrică, și acesta reprezintă un element care a pus presiune asupra Sistemului Energetic Național și a sectorului gazelor naturale, din punct de vedere a disponibilității resurselor necesare.

Potrivit unui raport elaborat de Banca Mondială în septembrie 2024, intitulat *Evaluarea nivelului de sărăcie energetică din România*, “indicatorii subiacenți relevă o incidență mare a sărăciei energetice în România, indicând faptul că mulți oameni au dificultăți reale în accesarea și asigurarea serviciilor energetice esențiale. Aproximativ 25% din populație s-a confruntat cu o anumită formă de sărăcie energetică în anul 2021, gospodăriile alocând aproximativ 8,7% din cheltuieli pentru energie. Procentele ridicate de oameni care se luptă cu această problemă au persistat, 17,8% întâmpinând dificultăți în plata facturilor la utilități în anul 2022, unul dintre cele mai ridicate procente din UE. În anul 2022, 15,2% dintre gospodării au făcut eforturi importante pentru a se încălzi, din nou unul dintre cele mai ridicate procente din UE, iar și mai îngrijorător este faptul că acest procent a crescut față de

anul 2020. Și răcirea ridică provocări la fel de importante, de vreme ce 31% din gospodării se confruntă cu reale dificultăți în a-și păstra locuințele răcoroase pe timpul verii.”

În aceste condiții, pentru a nu agrava nivelul de sărăcie energetică la nivel național și pentru a păstra competitivitatea economică a operatorilor economici, la nivelul Guvernului s-a luat decizia de continuare a aplicării măsurilor temporare de sprijin din domeniul energiei electrice și gazelor naturale acordate în perioada noiembrie 2021- martie 2025, astfel încât tranziția către piețele liberalizate de energie electrică și gaze naturale să se producă treptat, pentru a evita o destabilizare la nivelul participanților la piață, iar înainte de liberalizare să se poată asigura pregătirea temeinică a măsurilor de sprijin care se vor acorda punctual consumatorilor afectați de sărăcia energetică.

Totodată, s-a convenit ca prin prezentul act normativ să se continue acordarea principalelor măsuri de sprijin incluse în *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare, fiind în același timp efectuate anumite corecții la respectivul act normativ, pentru a asigura o mai bună implementare a prevederilor sale, în principal în ceea ce privește efectuarea plăților către furnizori.

Pentru asigurarea unei mai mari lichidități în piață, s-a convenit și efectuarea unei modificări la Legea nr 123/2012 a energiei electrice și gazelor naturale, urmând ca noi propuneri de completare a legii, care să vizeze creșterea lichidității și transparentizarea tranzacțiilor, să se efectueze până la reluarea procesului de liberalizare.

2.3. Schimbări preconizate

Prezentul act normativ are drept scop instituirea următoarelor măsuri temporare

- acordarea unor măsuri de sprijin similare cu cele incluse în *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv plafonarea prețurilor finale facturate și compensarea diferenței de la buget, pentru consumatorii de energie electrică, în perioada 1 aprilie 2025 – 30 iunie 2025;
- acordarea unor măsuri de sprijin similare cu cele incluse în *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv plafonarea prețurilor finale facturate și compensarea diferenței de la buget, pentru consumatorii de gaze naturale, în perioada 1 aprilie 2025 – 31 martie 2026;
- efectuarea de plăți către furnizori în valoare de 50% din valoarea solicitată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de decontare, în limita sumelor disponibile, urmând ca diferență de plată dintre respectiva valoare și valoarea stabilită de către autoritatea națională de reglementare să se efectueze la 10 zile de la primirea notificării din partea ANRE;
- asigurarea sumelor aferente compensațiilor acordate prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și bugetul Ministerului Energiei din Fondul de Tranziție Energetică și de la bugetul de stat;
- constituirea, de către furnizorii de gaze naturale/producătorii de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice în calitate de clienți direcți ai producătorilor de gaze naturale, denumiți în continuare PET client direct, unui stoc minim de gaze naturale pentru asigurarea continuității și siguranței în alimentarea clienților săi finali/asigurarea consumului propriu și suportabilității prețului de către aceștia, în depozitele de înmagazinare subterană a

gazelor; stocul minim va reprezenta minimum 90% din capacitatea de înmagazinare a depozitelor subterane la nivel național, conform reglementărilor Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei;

- instituirea obligației pentru producătorii de gaze naturale care desfășoară atât activități de extracție onshore și/sau offshore, indiferent de data începerii acestei activități, cât și activități de vânzare a gazelor naturale de a livra, cu prețul de 120 lei/MWh, cantitățile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă către furnizori/PET client direct/operatori rețea, pentru a asigura, în următoarea ordine de prioritate:
 - o în perioada 1 aprilie 2025-31 octombrie 2025, necesarul de gaze naturale pentru constituirea stocului minim necesar pentru perioada 1 noiembrie 2025-31 martie 2026,.
 - o în perioada 1 aprilie 2025 – 31 martie 2026, necesarul de gaze pentru consumul curent al clienților casnici, stabilit conform anexei nr. 5;
 - o în perioada 1 noiembrie 2025 – 31 martie 2026, necesarul de gaze pentru consumul curent al producătorilor de energie termică, doar pentru energia termică destinată populației, stabilite conform anexei nr. 5;
 - o în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, cantitățile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă către operatorul de transport și sistem și către operatorii concesionari de distribuție titulari ai unei licențe de operare - operatori de rețea în vederea asigurării a 75% din cantitatea de gaze naturale destinată consumului tehnologic (CT), stabilite conform anexei nr. 5.
- stabilirea redevenței pentru cantitățile de gaze naturale vândute conform celor menționate anterior în baza prețului de 120 lei/MWh, prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon și exceptarea respectivelor cantități de gaze naturale vândute de la aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 73/2018, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile art. 20 din Legea nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime, republicată;
- continuarea plății unei contribuții la Fondul de Tranziție Energetică, așa cum este aceasta stabilită în *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare;
- sancționarea nerespectării prevederilor prezentei ordonanțe de către ANRE, ANAF și ANPC;
- introducerea de clarificări privind regularizarea decontărilor și privind vânzarea succesivă;
- introducerea unei obligații pentru Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale de elaborare, împreună cu alte instituții relevante, a unei metodologii pentru stabilirea criteriilor de identificare și eligibilitate a consumatorilor de energie în vederea aplicării de măsuri sociale adecvate și/sau sprijin financiar și de emitere, până la 15 iunie 2025, a unei hotărâri de Guvern privind implementarea respectivei metodologii și privind valoarea sprijinului acordat;
- reflectarea schimbărilor preconizate la art. 11 și 12 ale prezentului act normativ față de prevederile existente în *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul Anexei 5;
- stabilirea metodologiei de calcul a contribuției la Fondul de Tranziție Energetică. Față de prevederile din *Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare, a fost modificată metodologia de calcul a contribuției pentru producătorii de energie electrică.

Totodată, prin actul normativ sunt propuse modificări ale *Ordonanței de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023*, cu modificările și completările ulterioare în vederea

- creșterii procentului de plată privind efectuarea de plăți către furnizori la valoarea de 50%

din suma solicitată, față de 40% cât este acum în OUG 27/2022, similar cu prevederile incluse în prezentul act normativ;

- extinderea termenului final de introducere a datelor necesare decontării sumelor de la bugetul de stat sau, după caz, regularizării sumelor decontate de la bugetul de stat, aferente perioadei septembrie 2022 – august 2023 până la data de 30 aprilie 2025;
- abrogarea art 23[^]2 care nu mai este aplicabil în contextul continuării schemei de sprijin aferent domeniului energie electrică până la data de 30 iunie 2025.

Actul normativ include și efectuarea unei modificări a art 28 din Legea nr. 123/2012 a Legii energiei electrice și gazelor naturale, prin includerea unei obligații pentru producători de a tranzacționa cel puțin 50% din producția anuală de energie electrică prin contracte pe piețele de energie electrică, pe alte piețe decât PZU, PI și PE. Sunt exceptate de la această prevedere capacitățile de producere din surse eoliene sau fotovoltaice.

Cu scopul creșterii transparenței piețelor centralizate de energie, se introduc, în Legea nr. 123/2012 a Legii energiei electrice și gazelor naturale, obligații pentru operatorii desemnați ai piețelor de energie electrică și gaze naturale de publicare a indicilor de preț pentru produsele standard tranzacționate pe piețele centralizate de energie electrică și gaze naturale.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Prin promovarea prezentului act normativ se asigură predictibilitatea prețurilor la energie electrică și gaze naturale .

3.2 Impactul social

Prezentul act normativ are ca scop asigurarea unei perioade de pregătire a măsurilor de sprijin care se vor acorda punctual consumatorilor afectați de sărăcia energetică

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.4 Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Implementarea acestui act normativ duce la îmbunătățirea condițiilor mediului de afaceri.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.9 Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Cheltuielile determinate de plata compensațiilor vor fi asigurate pe seama impozitului pe veniturile suplimentare realizate de producătorii de energie electrică și gaze naturale. Măsurile de sprijin prevăzute în prezenta ordonanță vor atenua creșterile de prețuri la energie electrică și gaze naturale la consumatorii casnici și non-casnici și vor asigura continuarea efectelor multiplicatoare pozitive în economie.						

Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Pregătirea, de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale a unei hotărâri de Guvern privind sprijinirea consumatorilor afectați de sărăcie energetică
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6 Alte informații Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ: se solicită avizul acestei instituții prin Secretariatul General al Guvernului b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării. Nu este cazul c) Consiliul Economic și Social: se solicită avizul acestei instituții d) Consiliul Concurenței. se solicită avizul acestei instituții e) Curtea de Conturi. Nu este cazul Se solicită punct de vedere de la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
6.6 Alte informații. Nu au fost identificate
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ. În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Energiei la secțiunea transparență decizională în data de02.2025

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul

7.2 Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a:

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

8.2 Alte informații Nu au fost identificate

Având în vedere cele prezentate, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, republicată, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

MINISTRUL ENERGIEI

Sebastian – Ioan BURDUJA

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI,
TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE**

Simona BUCURA - OPRESCU

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
AFACERILOR INTERNE
Marian – Cătălin PREDOIU**

**p. SECRETARUL GENERAL AL
GUVERNULUI**

Mihnea – Claudiu DRUMEA

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
FINANTELOR**

TÁNCZOS Barna

**MINISTRUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI**

Bogdan-Gruia IVAN

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII
NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN
DOMENIUL ENERGIEI**

George Sergiu NICULESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU

Avizăm favorabil,

